

— А як Керенський?
 — Браво, Ляксандра Федорич! Воля ваша—земля наша!
 — А як Мілюков?
 — Ура, Пальє Миколайч! Перелівай вашу—земля наша!
 — А як Антанта?
 — Англичанка, не подгади! Заводи вашу—земля наша!
 — Отже...
 — В Росії панам земля вже ніколи не вернеться.
 — А у нас?
 — У нас—власність. Та ще селення. Та для заводів. Та для інтенсивних господарств. Та для культур насіння. Словом, панам багаті лишиться.
 — А як буде єдина?
 — Буде й єдина земельна реформа. І побудуться наші пани і землі, і палаци, і ставки, і мляків і вишневських садків.
 — Справді—не розуміють і своєї вигоди.

III.

— Чом вони не поважають міністрів?
 — Бо вони звикли, щоб усі директори департаментів і всі міністри були в формі.
 — Невже-ж вони по одержі стрічать і проважачуть?
 — Авже-ж. Вони-ж тутешні пани, торговці, промисловці: вони звикли поважати мундир. А як ви думаєте—багато треба людини в мундирі говорити?
 — Ні. Скавав: „Г...“
 — А всі кажуть: „Видно державний розум. Нічого не сказав, а очі,—бачили які в нього? так і прошивають“.
 — Отже коли до мундира та ще державний розум, то...
 — То „Протофіс“ по землі постелеться.

IV.

— Бачив сьогодні того азартного самостійника, що не вдержався на поворті.
 — Що ж він?
 — Ходить пішки.
 — Нема, значить, автомобіля.
 — Що то значить—одставка! То все сидів у кріслі, сидів в автомобілі, а тепер ходять своїми ногами. Це називається...
 — Поставили його на ноги.

Мілюков, Сазонов і Нератов—представники Бушової Росії на мировім конгресі?
 — Нехай собі, бо то бувша Росія.
 — Ім на конгресі скажуть: „Бувша Росія нам винна гроші,—чи пани Мілюков, Сазонов і Нератов мають заплатити?“
 — „Можемо, при умові, щоб була єдина Росія“.
 — „Ну, то пойдете назад,—нехай вам дадуть доручення од Єдиної Росії“.
 — „Вони придуть сюди скласти єдину?“
 — Ім ніхто заважати не буде, але ніхто й не допоможе.
 — А як же самостійні держави з своїм представництвом і признанням самостійності?
 — Єсть не писані пункти в світі, по яким самовизначення оплачується грошима.
 — Значить і ми зможемо собі самостійності купити?
 — Можемо, тільки частину боргів бувшої Росії ми повинні приймати на себе пропорційно нашому багатству, а не території чи населенню.

А. Яринович.

Сторінка з російського патерика.

Під час відсутності архієпископа Олексія з Києва, з лаврського помішкання його зникло невідомо куди багато його річей та паперів, а серед них, між иншим, і організаційний протокол „Церковної Ради“. Цей документ, як відомо, єпископ Никодим демонстрував на соборі єпископів в Москві, під час перебування там владика Олексія, як доказ неканонічної поведінки його і Церковної Ради, членом котрої, між иншим, був також і сам Никодим. Цікаво б знати, як вищезгаданий документ потрапив до рук пресвєробного чигиринського єпископа, коли шухляду, в котрій переховувався він було замкнено? Чи це є може одним з новітніх чудес підлеглих досліді земної прокуратури.

сні, хоча можливості такого акту не заперечують. Очевидно це стане можливим лиш тоді, коли зберуться аустрійські національні Установчі Збори.
 — Угорська республіка. У Києві з офіційних джерел одержано відомості, що позачаю в Угощині утворилась республіканський лад.
 — Польща і Румунія. В дипломатичних колах одержано неперевірене ще повідомлення про те, що цим часом Польща і Румунія закінчили між собою таємну угоду в справі розділу Галичини й Буковини. Сібно з умовою Румунія підтримуватиме Польщу в її домаганні прилучити Галичину до Польщі. За це Польща зобов'язується підтримати претензії Румунії на Буковину.
 — Чутки про приїзд германського крон-принца. В кльівських дипломатичних колах упорно говорять про можливість приїзду в найближчі дні до Києва германського крон-принца Фридриха-Вільгельма.

Неправдиві чутки. З офіційних німецьких джерел повідомляють, що по місті ходять чутки, ніби-то багатьох осіб, арештованих українською державною вартою за підбурюючи агітацію, увільнено потім через домагання німецького вищого командування. Чутки ці являються простою вигадкою і ноширяться очевидно злонамірними людьми. Дієвність німецького війська на Україні дала досить доказів поміркованим людем, що німецька влада завше готова була прийняти енергійні заходи проти всякого порушення спокою й порядку в краю. Треба жаліти тільки, що й сьогодні деякі люди вірять чим без підставним чуткам.

Висновки слідчої комісії в справі пограбування державного поїзда число 155. Поїзд у своїм складі пасажирів і пакунків відповідав п. 2 договору від 12 червня 1918 р., й прийнятому до виконання московською й українською мєрвами делегаціям. Присутність у поїзді деякої, порівнюючи незначної кількості забороненого вантажу не давала жадних праводів до зброєного пограбування.
 — Перевірка документів і митний огляд були б цілком законні, але відібрання у пасажирів коштовних річей, що їм особисто належали, й ріжної майна, нарешті звужаючи над українськими громадянами і українською державою, глузування з ікон, являються цілковитим порушенням п. 2 договору з 12 липня 1918 р., через що комісія вважала потрібним, щоб українське правительтво звернулось з протестом до московського правительтва з приводу незаконних арештів, наданих рух державних поїздів принятих.

Комісія ніяк не може погодитися з думкою, що поведіння адміністрації мало привід і було підставою до зброєного пограбування поїзда, але, додаючи у вчинках адміністрації ознаки злочинства по службі, комісія вважала б потрібним передати справу в руки судових властей для переведення судового слідства.

Комісія визнає бажаючим перегляд загального статуту організації державних поїздів і, аж до одержання від московського совітського правительтва справжніх гарантій від повторення грабувань та незаконних арештів, надати рух державних поїздів принятих.
 — Зміни й призначення. Липовецький повітовий староста Д. Ноєнко призначається катеринославським губернським старостою.
 — Катеринославський губернський староста Черняков призначається членом ради міністра внутрішніх справ.
 — Член ради міністра внутрішніх справ Бєсовов по проханню увільняється з посади.

Організація контролю з купонів. При департаменті зовнішнього торгівництва й промисловости засновується державна організація для контролю закупки і поділу мануфактури та галантереї, при чому закупки як на Україні так і за її кордонами. Організація має право встановлювати контроль над підприємствами з також контролювати встановлені ціни, щоби запобігти спекуляції.
 — На українсько-болшевцьким фронті. По відомостям українського генерального штабу за останню добу ніяких сутичок між українськими та совітськими частинами не було.
 — Астраханські „чудо-богатири“ у Києві. Останніми днями у Києві з'явилася ватага якихось невідомих душогубів, що звала себе „Особим штабом Астраханської армії“ і стала чинити терористичні акти як проти окремих осіб так і проти деяких громадських організацій. В газетах уже були між иншим звістки про вбивство голови професійної спілки робітників по обробці шкури Писецького і секретаря Урбановича. Тепер виявляється, що ці справи зроблені руками тої ж „особого штаба Астраханської армії“.

Як довідуємося з поінформованих джерел ці Астраханські „чудо-богатири“, схопивши Писецького і Урбановича, повели їх на Володимирську горку, де потім Урбанович було знайдено мертвим. Душою був зв'язаний його в'язки і стріляючи йому в бравніще в спину і в голову.
 Писецький же якийсь чудом врявався від них і втік. Але під час втечі його знову заарештували на Подолі і посадили в Іржавський арму, де він пробує в'язати. По чьому ордеру його туди посадили—ще невідомо.

Той же „Особий штаб Астраханської армії“ зробив 29-го жовтня тусу у помішканні професійного союзу робітників по обробці шкури (на Севській ул.) при чому під час тусу вимагав списків членів правління союзу та їх адрес.

Слідство у цій справі веде слідчий по особливо-важним справам. Переказують, що йому коштастало натрапити на слід злочинців.

Конференція хліборобів.

На конференції Укр. Хлібороб.-Демократичної Партії, яка відбулась у Києві з 23 по 28 жовтня, ухвалено між иншим такі резолюції — по аграрному питанню: Конференція ухвалює: 1) Зобов'язати місцеві партійні управи негайно скликати місцеві партійні з'їзди, котрі б у першу чергу розглянули земельну справу, зазначили бажання для своєї місцевості норму максимуму земельного володіння.

Про фінансове питання: „Зважаючи на те, що державне фінансове господарство тепер не може існувати без правильного грошово-мінового економічного устрою і як виявлення того—без грошової державної валюти, а також приймаючи на увагу, що негайне утворення металевий валюти через брак дорогоцінного металу (золота) в українській державній скарбниці є неможливим—Конференція У. Х. Д. Партії вважає потрібним тимчасово дозбудувати українських фінансів в основу української валютної системи покласти, як дійсний реальну цінність, державний земельний фонд, утворений через примусовий викуп латифундій, під який держава може зробити випуск паперових грошей, як еквівалента земельної державної власності, сполучивши і зв'язавши в одну суцільну систему аграрну реформу з утворенням державної валюти.

2. Конференція У. Х. Д. Партії, вимагає, щоб правительтво негайно зложило українській державній бюджет і цей бюджет огласити до загальної відомості.
 3. Російські гроші повернути в біржовий товар.

Питання про де мавину маву: § 1. Виходячи з того: 1) що український народ складає в своїй державі переважну більшість людности, 2) що з утворення могутньої української держави без утворення високої національної культури і розвитку національно-державного патріотизму є неможливе, 3) що без української мови так само неможлива національна культура ні розвиток національного патріотизму, конференція У. Х. Д. Партії вимагає, щоб в українській державі державною мовою законом була визнана тільки мова українська а ніяка інша.

§ 2. Зважаючи на те, що більшість з українських урядовців, або чужинців, що мови української не знають, або знає з російською орієнтацією, що української мови демонстративно не визнають, конференція вимагає, щоб на урядові посади приймати в першу чергу тих, що добре знають українську мову, а для всіх урядовців української держави негайно був виданий закон, що зобов'язав би їх на протязі 3-х місяців навчити українську мову.

Про міжнародне становище України: § 1. Зважаючи на те, що земельна справа на Україні ніколи не може бути вирішена так, як нам треба, ані царською, ані демократичною Росією, що всяка злука з Росією загрожую нам великими економічними збитками і внаслідок—конференція У. Х. Д. партії вважає потрібним докласти всіх своїх сил, щоби вільна й незалежна держава Українська вдержалася.
 § 2. В тія цілі конференція вважає необхідним, щоби Україна мала своїх власних представників на мировім конгресі; звичайно всіх російських газет, що ведуть агітацію проти держави; видання всіх російських агітаторів з території України та зложення кабінту міністрів з людей шире відданих українській державі.
 Про справу нації альяного конгресу й державного парламенту: § 1. Доручити генеральній управі У. Х. Д. партії вийти в porozуміння з Національним Союзом і урядом в справі негайного скликання національного конгресу в такому складі, котрий би з одного боку забезпечував українську більшість відповідно українській більшості населення, а з другого боку в очах всього світу міг би доситьно репрезентувати українську націю.

§ 2. Завдання українського національного конгресу на думку партії також буде скликати півтати виборчий з кіль до парламенту.
 Потім ідуть резолюції: 1) про відношення до Нац. Союзу, 2) про козанти в якій зазначається, що конференція лічить необхідним прийняти зовсім формування на українській території, особливо в осередках її всяких ненаціональних військових частин. Конференція доручила особливий делегатів вийти п. міністра шляхів і зв'язків йому погляду за енергійну діяльність, яка цілком відповідає інтересам Української Держави. Про сесію держ. собору конференція зазначає, що члени собору були обрані при вичайних, ненормальних обставинах і через те необхідно сесію собору розпустити і призначити нові вибори.

Хлібна торгівля і кооперація на Україні.

Елеваторне будівництво.

Про хлібну продукцію України і велике значіння її в світовім товарообміні говорять багато не приходячись. Досить навести скільки експортних цифр, щоб бачити їх, які великі завдання стоять на черзі перед українською хлібною торгівлею і кооперацією. По перепису 1916 року під головнішими шістьма хлібами, — се б то: пшеницею, житом, вівсом, ячменем, просом, гречкою,—було занято 17, 35 міль. десятин (по 9 губерніях України: Київській, Черкаській, Полтавщині, Волині, Поділлі, Харьківщині, Катеринославщині, Херсонщині і Таврі); 83% усієї площі занятої хлібами на Україні, припадає на селянські, а 17%—на паяські господарства.

Середній збір хліба за 5 років мирної хліборобської праці по тих же 9 губерніях виявляється в 1.131,8 міль. пудів на рік, між иншим, пшениці і жита збиралося 580/0, вівса і ячменю—370/0 і проса та гречки—тільки 5%.

Збір 4 головних хлібів за тіж самі 5 років давав на круг 1/3 (32%) або 1.070 міль. пудів частину всього збору тих же хлібів у всій Росії (3.347,8 міль. пудів). Що до вивозу їх за кордон, то з України вивозилось що року до 44% (261,6 міль. пуд.) хліба, який вивозився за межі Росії вважали (688,4 міль. пуд.). Взагалі вивоз головних хлібів з 9 губерній за 5 літ з 1909—1913 досягає 340 міль. пудів на рік (жита і пшениці—209 і вівса та ячменю—130 міль. пуд.).

Ясно, що хліборобам України і в першу чергу кооперативним їх об'єднанням, треба зараз же серйозно подумати над тим, як найкраще організувати хлібну торгівлю і експорт на після війни. Бо сподіватися, що хтось другий це зробить,—не приходитьсь. Далі, не треба забувати, що ще й перед війною хлібна торгівля на Україні і в Росії взагалі була слабо організованою, мало об'єднаною і через те терпіла багато всяких перешкод від своїх конкурентів на всесвітньому ринку.

Коли ж ми приймемо на увагу і те, що за 4 1/2 років війни торгово-експортний апарат наш зовсім зникнувся, то перед нами повстане вся та величезна організаційна і будівничая робота яку Україна повинна буде зробити, в найкоротший час, аби поставити хлібну свою торгівлю на високий ступінь. Ми не будемо зараз торкатись усіх важливих питань нашої національної хлібної торгівлі і експорту. Ми вкажемо тут поки що на одну з найважливіших і неодмінних справ,—на елеваторне будівництво, без которого не можна думати ні про які поліпшення хлібної торгівлі взагалі. Україна повинна мати свою власну, густу сітку хлібних елеваторів по всій державі. Росія у свій час витратила багато грошей на елеваторне будівництво, але, як і завше водиться,—„брати“ москалі на будували елеваторів у центральній Росії та Сибіру, Україна ж дістася з тієї сітки лиш один елеватор в Валуїках (Вороніжчина) та й те ще „спорний“, по думці росіян... Отже, нам треба буде збудувати елеваторів на 70—80 міль пудів хліба (ми беремо 350 міль. вивозу ділимо їх на 5,— це приблизно п'ятикратна норма проходу хліба через один елеватор на протязі року). Коли ми покладемо по 5 крб. (замість 50 коп. мирного часу) видатків по будівлі елеватора на 1 пуд хліба, то перед Україною, стане витрата в короткий час 350—400 міль. карб. на збудування своєї власної сітки хлібних елеваторів.

У держава нашої зараз грошей мало і наше народне господарство ще не скоро оправиться від війни. Відкиля ж узяти ці кошти? Хто їх дасть? хто буде будувати сітку елеваторів: чи держава сама, чи приватний капітал, чи кооперація? чи всі вкупи,— як що так, то в якій пропорції?

Далі, треба ж мати для цього якийсь спеціальний і добре розроблений технічний і фінансовий план елеваторного будівництва, який би ті, чи, янші організації могли провадити в життя.

Всі ці питання—надзвичайно важкі. Вони потребують для свого розв'язання великого напруження національних коштів і сил. Ці питання повинні знову виринути на програму кооперативної і державної роботи, як вони поставлені були ще до і спочатку війни. Для розв'язання їх кооперація повинна з

ХРОНІКА.

Велика рада міністрів. В засіданні великої ради міністрів 31 жовтня ухвалено такі законопроекти:
 1. Про заснування посади правового проповідника при військовому міністерстві.
 2. Про призов новобранців.
 3. Про зміну й доповнення закону 16 вересня 1918 р. про переведення виборів губернських та земських гласних.
 В тому ж засіданні ухвалено призначення віце-директора департаменту охорони праці Дорошенка членом ради міністра праці.
 Рада міністрів про заходи О. Шульгина. Рада міністрів на вечірньому засіданні своєму, що відбулось 31-го жовтня, заслухавши доклад вищого міністра закордонних справ у справі телеграми з Софії про заходи українського посла в Болгарії О. Я. Шульгина, цілком ухвалила їх, вважаючи, що вони відповідають інструкціям, які д. Шульгин одержав з Києва і які являються необхідними при умовах сучасних обставин.
 Ітернаціональне військо на Україні. У зв'язку з опублікованню втора телеграмою О. Шульгина про залишення германського війська на території України в місцевих громадсько-політичних колах стали ширше говорити що ця телеграма є симптомом скорого відходу германського війська з території України.
 По даним з певних джерел виявилось, що чутки ці безпідставні, і що телеграма ця викликала необхідність залишення германського війська на території України, як одну з частин ітернаціональних отрядів по охороні яду на Україні. Однак в разі категоричної вимоги з боку держав згоди виходу германського війська з України, це військ. буде зараз же замінено отрядами війська нейтральних держав. Ці отряди вийдуть на територію України, як тільки стане відомо про неможливість пробування тут германського війська.
 Зміна закону про вибори гласних. згідно з законопроектом про зміну й доповнення закону 16 вересня 1919 р. про вибори губернських та повітових гласних, в закон цей вноситься такі зміни:
 1. Чинність закону 16 жовтня 1918 р. тимчасово не поширюється на губернії Холмську та Гроднєвську, на Новоскопський, Валуїський та Суджанський повіти Харьківщини.

Володимир-Вол. та Ковельський повіти Волині, Мглинський, Суражський, та Новгород-Сіверський повіти Чернігівщини.
 Зміна ця викликана тим що ці повіти заняті більшовиками, і тим що там нема виборців по першій курії.
 2. В додаткові до відділу 2-го ст. 11 зредатована так:
 Для виборів повітових земських гласних утворюються виборчі зібрання: для першої виборчої курії, спільній для всієї території повіту, а для другої та третьої курії—по виборчих округах.
 3. Ст. 15 закону зредатовано так:
 Коли число осіб, внесених у виборчі списки по першій та другій курії, буде менше семикратного числа всіх, що підлягають обранню, гласних по цій курії, то недостатне число їх поповнюється з слідуючої (2-ої або 3-ої) курії, в порядку зменшеної поступенности, починаючи з найбільшого платильщика земських зборів.
 Принцип Леопольд баварський у Києві. Позавчора ввечері приїхав з Києва генерал-фельдмаршал принц Леопольд баварський в супроводі свого сина Юрія та декількох осіб з його почоту. Принца Леопольда баварського зустріли на вокзалі члени штабу німецького командування на чолі з головнокомандуючим німецьким військом на Україні—графом Кірхбахом та з почесною вартою.
 Вчора вранці о 9 год 30 хв. на Катерининській вулиці перед принцом відбувся парад німецького війська кльівської залози. Принц Леопольд баварський приїхав, щоб оглянути баварські полки, що перебувають у Києві.
 Вчора до п. гетьмана завітав принц Леопольд баварський з сином принцом Георгієм. Через чверть години після того, як вони вийшли з палату, п. гетьман в свою чергу зробив візит високим гостям.
 Республіка в Австрії. Вчора у Києві ширше ходили чутки про зречення короля Карла від престолу і про те, що Австрію оновлено республікою, а Віктора Адлера (брата Фридриха) відомого австрійського соціал-демократа призначено прем'єр міністром.
 З приводу цих чутків в австрійських дипломатичних колах гадають, що чутки ці у всяким разі передча-

Володимир-Вол. та Ковельський повіти Волині, Мглинський, Суражський, та Новгород-Сіверський повіти Чернігівщини.
 Зміна ця викликана тим що ці повіти заняті більшовиками, і тим що там нема виборців по першій курії.
 2. В додаткові до відділу 2-го ст. 11 зредатована так:
 Для виборів повітових земських гласних утворюються виборчі зібрання: для першої виборчої курії, спільній для всієї території повіту, а для другої та третьої курії—по виборчих округах.
 3. Ст. 15 закону зредатовано так:
 Коли число осіб, внесених у виборчі списки по першій та другій курії, буде менше семикратного числа всіх, що підлягають обранню, гласних по цій курії, то недостатне число їх поповнюється з слідуючої (2-ої або 3-ої) курії, в порядку зменшеної поступенности, починаючи з найбільшого платильщика земських зборів.
 Принцип Леопольд баварський у Києві. Позавчора ввечері приїхав з Києва генерал-фельдмаршал принц Леопольд баварський в супроводі свого сина Юрія та декількох осіб з його почоту. Принца Леопольда баварського зустріли на вокзалі члени штабу німецького командування на чолі з головнокомандуючим німецьким військом на Україні—графом Кірхбахом та з почесною вартою.
 Вчора вранці о 9 год 30 хв. на Катерининській вулиці перед принцом відбувся парад німецького війська кльівської залози. Принц Леопольд баварський приїхав, щоб оглянути баварські полки, що перебувають у Києві.
 Вчора до п. гетьмана завітав принц Леопольд баварський з сином принцом Георгієм. Через чверть години після того, як вони вийшли з палату, п. гетьман в свою чергу зробив візит високим гостям.
 Республіка в Австрії. Вчора у Києві ширше ходили чутки про зречення короля Карла від престолу і про те, що Австрію оновлено республікою, а Віктора Адлера (брата Фридриха) відомого австрійського соціал-демократа призначено прем'єр міністром.
 З приводу цих чутків в австрійських дипломатичних колах гадають, що чутки ці у всяким разі передча-

Володимир-Вол. та Ковельський повіти Волині, Мглинський, Суражський, та Новгород-Сіверський повіти Чернігівщини.
 Зміна ця викликана тим що ці повіти заняті більшовиками, і тим що там нема виборців по першій курії.
 2. В додаткові до відділу 2-го ст. 11 зредатована так:
 Для виборів повітових земських гласних утворюються виборчі зібрання: для першої виборчої курії, спільній для всієї території повіту, а для другої та третьої курії—по виборчих округах.
 3. Ст. 15 закону зредатовано так:
 Коли число осіб, внесених у виборчі списки по першій та другій курії, буде менше семикратного числа всіх, що підлягають обранню, гласних по цій курії, то недостатне число їх поповнюється з слідуючої (2-ої або 3-ої) курії, в порядку зменшеної поступенности, починаючи з найбільшого платильщика земських зборів.
 Принцип Леопольд баварський у Києві. Позавчора ввечері приїхав з Києва генерал-фельдмаршал принц Леопольд баварський в супроводі свого сина Юрія та декількох осіб з його почоту. Принца Леопольда баварського зустріли на вокзалі члени штабу німецького командування на чолі з головнокомандуючим німецьким військом на Україні—графом Кірхбахом та з почесною вартою.
 Вчора вранці о 9 год 30 хв. на Катерининській вулиці перед принцом відбувся парад німецького війська кльівської залози. Принц Леопольд баварський приїхав, щоб оглянути баварські полки, що перебувають у Києві.
 Вчора до п. гетьмана завітав принц Леопольд баварський з сином принцом Георгієм. Через чверть години після того, як вони вийшли з палату, п. гетьман в свою чергу зробив візит високим гостям.
 Республіка в Австрії. Вчора у Києві ширше ходили чутки про зречення короля Карла від престолу і про те, що Австрію оновлено республікою, а Віктора Адлера (брата Фридриха) відомого австрійського соціал-демократа призначено прем'єр міністром.
 З приводу цих чутків в австрійських дипломатичних колах гадають, що чутки ці у всяким разі передча-

Володимир-Вол. та Ковельський повіти Волині, Мглинський, Суражський, та Новгород-Сіверський повіти Чернігівщини.
 Зміна ця викликана тим що ці повіти заняті більшовиками, і тим що там нема виборців по першій курії.
 2. В додаткові до відділу 2-го ст. 11 зредатована так:
 Для виборів повітових земських гласних утворюються виборчі зібрання: для першої виборчої курії, спільній для всієї території повіту, а для другої та третьої курії—по виборчих округах.
 3. Ст. 15 закону зредатовано так:
 Коли число осіб, внесених у виборчі списки по першій та другій курії, буде менше семикратного числа всіх, що підлягають обранню, гласних по цій курії, то недостатне число їх поповнюється з слідуючої (2-ої або 3-ої) курії, в порядку зменшеної поступенности, починаючи з найбільшого платильщика земських зборів.
 Принцип Леопольд баварський у Києві. Позавчора ввечері приїхав з Києва генерал-фельдмаршал принц Леопольд баварський в супроводі свого сина Юрія та декількох осіб з його почоту. Принца Леопольда баварського зустріли на вокзалі члени штабу німецького командування на чолі з головнокомандуючим німецьким військом на Україні—графом Кірхбахом та з почесною вартою.
 Вчора вранці о 9 год 30 хв. на Катерининській вулиці перед принцом відбувся парад німецького війська кльівської залози. Принц Леопольд баварський приїхав, щоб оглянути баварські полки, що перебувають у Києві.
 Вчора до п. гетьмана завітав принц Леопольд баварський з сином принцом Георгієм. Через чверть години після того, як вони вийшли з палату, п. гетьман в свою чергу зробив візит високим гостям.
 Республіка в Австрії. Вчора у Києві ширше ходили чутки про зречення короля Карла від престолу і про те, що Австрію оновлено республікою, а Віктора Адлера (брата Фридриха) відомого австрійського соціал-демократа призначено прем'єр міністром.
 З приводу цих чутків в австрійських дипломатичних колах гадають, що чутки ці у всяким разі передча-

свого боку провести негайно цілий ряд підготовчих: організаційних, фінансових і економічних робіт. Баряться з цією справою — дуже важко і для кооперативів і для української держави, бо умови економічного і торгового життя взагалі є і будуть дуже важкими після війни.

Економічне питання звичайно повинно розглядатися в державному розмірі, при допомозі усіх сил, живо зацікавлених в широкому розвитку хлібної експортної торгівлі України.

Для цього держава утворює уже свій апарат: при державному банку в Києві засновується особливий елеваторний комітет, який повинен буде провести розроблення технічного плану будівництва елеваторів на Україні, та його фінансування і т. п.

Приходиться констатувати, що цей комітет ще й досі не виконав своєї роботи і вирішити побажання, аби він як найскоріше займався цією надзвичайно важливою справою і притяг до неї усі творчі сили держави.

Склад цього комітету ще не затверджений остаточно. Треба сподіватися що при його конструванні будуть прийняті на увагу бажання демократичних організацій, як наприклад — кооперативів, земських і інших установ.

Зараз гомічається елеваторний комітет з 14 осіб: від міністерства фінансів 3, од других міністерств (продовольчих і земельних справ, шляхів, торгівлі, військового держ. контролю) — по 1, від центр. коопер. комітету — 1, „Протофіса“ — 1, всеукр. союзу земельних власників — 1 і спеціалістів по закладу міністерства шляхів — 2, а всіх — 14.

Ми гадаємо, що цей склад — надзвичайно „чиновний“ і що його треба змінити, давши більше місця громадським установам. Про те, як його скласти слід би було, — скажемо другим разом. А. Голозко.

По Україні.

— Козелецька повітова Управа. 21 цього жовтня в м. Козельці (на Чернігівщині) усунена в повному складі народна управа і на її місце губернським старостою призначено нову управу, частина членів якої зв'язується представниками колишньої цензової Управи. Між іншим де котрі з них були й членами ревізійної комісії, наслідком діяльності якої було усунення демократичної Управи з притягненням до суду по 341 ст.

— Чернігівська філія нац. союзу. До Чернігівської філії національного союзу нині входять такі організації: партія укр. соц.-федералістів, центральнотечія у. п. с. р., у. п. с. д., т-во „Просвіта“, учительська спілка, поштово-телеграфний союз, селянська спілка. Має вийти юнацька спілка.

Чернігівською філією нац. союзу вжити заходи про одкриття філії на повіт.

На засіданні 16 вересня була прийнята подана до преси резолюція про необхідність удержання української мови.

На зборах 21 та 23 жовтня після доклада, розглядалося питання про утворення козацького війська. На тих же зборах обговорювались принципові питання, що торкаються внутрішнього становиська в укр. державі.

Філією укр. нац. союзу в Чернігові в найближчому часі буде улаштована низка лекцій по політичним та національним питанням. Лекторами запрошуються визначніші діячі і члени Київського національного союзу.

Чергові збори нац. союзу в Черн. відбуваються що п'ятницю. При філії закладаються постійні: бюро та прес-бюро.

Філією нац. союзу надіслані: привітна телеграма в день відкриття Кам'янець Подільського університету; телеграма до українських установчих зборів в Галичині слідуючо змісту: „Чернігівська філія національного союзу сердечно вітає перші установчі збори Галичини. Вагає дорогих братів шастя в боротьбі за волю, правду і право. Мріємо про об'єднання життя, голова Коновал“. На останніх зборах був виступаючий доклад про необхідність призначення на посаду завідуючого освітою в Черн. повіті Чернігівською пов. земською упр. д-ля Гофмана, відомого в Чернігові по своїм виступам як в пресі, так і на зборах; ворожістю до укр. національної справи взагалі і укр. школи зокрема. Винесено протеста проти такого напрямку діяльності повітов. земськ. управи.

На цих днях з візитом у визначних членів філії був призначений на Чернігівщину організатор козацького

війська кошовий отаман Нагорський. — Постановою вчительського в. в. в Городні на Воллі на вчительському з'їзді постановлено вчити в школах всіх предмети тієї українською мовою, бо тільки українською мовою для нашого народу зрозуміла. Вчительський з'їзд просить постанову управу закупити як найбільше українських книжок, як до науки, так і для бібліотек.

— Гімназія ім. Чубинського. 3 вересня б. р. у Барішполі (на Полтавщині) відкрито державну українську гімназію імені Чубинського в складі 5 та 6 класів.

— Не за все діло. Шкільна рада Полтавського повіту зробила була з початку шкільного року анкету поміж учителів з тією метою, щоб перевірити, наскільки вчителі здатні до учительської праці після прослухання учительських курсів. Після анкети хоча шкільна рада поставилася дуже обережно до відповіді своїх товаришів, але, як зазначає „Спр.“ вона увільнила осіб, які ніяк не володіють українською мовою, решту ж, хоч були і безглузді відповіді на анкету, залишила на своїх місцях. Ця постановка була зроблена 31 серпня і тоді ж були призначені на звільнені місця нові вчителі. Але 9 вересня з'явилася нова управа на чолі з графом М. Капністом. Звільнені вчителі звернулися з „слізними“ проханнями до „його сіятельства“ і граф, не зважаючи на те, що бюро Шкільної Ради вдруге постановило їх звільнити, коли він направив ці прохання знов на перегляд, все ж таки призначив цих учителів на посади.

Так нова управа розуміє українську школу і так провадить „українізацію“.

— Нове видавництво. В Харкові засноване кооперативне видавництво „Луна“, яке поставило собі завдання видавати велику політично-економічну щоденну газету демократичного напрямку тієї ж назви.

— На Лубенщині 3 приводе відозви націон. союзу в Лубнах відбулося засідання нац. клубу ради старшин, де ухвалено скликати негайно спільне засідання всіх культурних, кооперативних і партійних організацій, щоб виробити спільні заходи до збирання вкладів та жертв на націон. фонд Зібрання призначено на 1 листопада.

Тут же була ухвалена постановою послати з приводе вбійства Ждахи до націон. союзу відповідного листа, де націон. клуб домагається негайної заборони вільного формування російських армій на українській території, як ворожих нашій державі, сил. Звірське вбивство на місцеве громадянство склало дуже сильне враження і занепокоєння.

— Добрий початок. Ніжинське повітве земське самоврядування з прибутків каси дрібного кредиту призначило 800 карб. т-ву „Просвіта“, яка культурно-просвітному осередкові на ніжинському повіті. Вартість цієї грошової допомоги побільшується ще й через те, що за той час, коли хтось готує замах на одновлене т-во „Просвіта“ ніжинське повітве земське самоврядування перше пішло одверто на зустріч т-ву „Просвіта“ і підтримало його в скрутний час.

Рада т-ва висловила земству щире подяку.

— Часопис „Рідний Край“. До цього часу Гадяцьке повітве земство видавало цю газету виключно на українській мові, тепер же як тільки повітовий староста поставив замість демократичного земства панів, в цій газеті залунала „панська“ мова. Може це для нового земства і зручний шов, але як же селянам читати її, тим більше, що газета висилається без грошей всім скінчившим початкову школу. Хіба це не примусова русифікація?.

— Пасішницьке видавництво. В левій провінції — Валках на Харківщині в часи найгіршої реакції 1916 р. заклалося в-во „Українська Бжолка“, яке своїм завданням поставило сприяти розвитку розумного пасішництва на Україні. В-во постачає пасішникам спеціальну літературу: книжки, брошури листівки. Маються нові видання: з початку жовтня ц. р. „Укр. Бжолка“ випустила другим виданням книжку агр. Ол. Невинського „Практичне пасішництво“ і цими днями випускає багато ілюстрованих книжок. Книжки призначаються для сільських пасішників, можуть до часті бути за підручними пасішництва в низших с.-г. школах.

— Перемага робітників. Страйки друкарів в Олександрівську, який тягнувся більш 2 1/2 місяця — скінчився перемогою робітників. Власники докарень всі підписали колективний договір і заплатили робітникам гроші за час страйку.

— Освіта. Головна рада проф. культ. просвітної спілки запорізьких залізниць влаштувала українські курси, на яких крім української мови викладаю

в коротких рисах рідне письменство і історію України. Курси склалися з багачко груп. Іспит зложили більш 2.000 чоловік.

— Армія одеських большев'їків. В Одесі аештовано президію комуністичної організації большев'їків, та членів „Молодого революційного інтернаціонала“.

— Смерть учителя. В Берестейському повіті вчитель Кручельської школи Методій Сморальський, який доклав багато праці коло будування рідної школи в Берестейському повіті.

— Селянсько-учнівський Смілянська спілка споживчих товариств асигнувала в розпорядження центрального українського кооперативного комітету 5000 карбованців на потреби київського українського народнього університету.

— Холера на Україні. З початку пошести до 30 вересня на холеру застало 1.709 чоловік, з них умерло 644.

— Ніжинське самоврядування. 2—3 тижні тому член міського самоврядування д. Приходько під впливом свого „начальницького“ свавільства з декількома чоловіками ввійшов в помещання Ніжинського т-ва „Просвіта“, де за той час провадився ремонт і нікого, крім майстрів, не було, побрав столи та основи без дозволу ради т-ва. На рішучий протест з голови одержана вельми цікава відповідь, що подібний випадок трапився тільки через те, що, будучи то, речі належать до міського ніжинського самоврядування, звертати увагу на нього й д. Приходько, мовляв не треба, бо останній, взагалі, не відтіняється звичністю та тактовністю. Невже ж мимовіть виникає питання, члени міського ніжинського самоврядування

тільки й здатні виявляти свою нетактовність до т-ва „Просвіта“, що всіма силами намагається виконати свій обов'язок перед державою та її народом, працюючи на культурно-просвітній справі? Невже ж треба поводитися так з т-вом „Просвіта“ тільки через те, що речі належать міському самоврядуванню й ними користується культурно-просвітня організація.

— Селянська спілка імені Івана Огієнка. Ректор Кам'янець-Подільського державного українського університету професор Огієнко зрікся ректорської плати і подарував її на заснування стипендії його імені для селянських дітей.

— Дарунки Кам'янецькому університетові. Кам'янець-Подільському державному українському університетові в день його відкриття надійшли такі подарунки: від „Видавничої Спілки“ у Києві через М. С. Синицького 35.000 карб., від „Дніпросоюзу“ — 15.000 карб., від мешканців міста Могильова-Подільського — 3.000 карб., від Подільського союзу кредиторів і позичково-ощадних товариств „Союз-Банк“ — 25.000 карб., від міністра шляхів т. Бутенка на стипендії — 20.000 карб., від Проскурівського союзу споживчих товариств — 5.000 карб., від Гайсинського союзу споживчих товариств — 10.000 карб., від Гайсинської повітової народньої управи — 10.000 карб., від спілки службачих подільської губернської народньої управи — 500 карб., від Ямпільської повітової народньої управи — 30.000 карб.

Всього разом — 153.500 карб. До університету надходять повідомлення, що й інші інституції дарують свої кошти на потреби молодого університету, що має на меті утворити як найбільше стипендій для незаможних студентів.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

„Відень чи Київ“.

ЛВВІВ, 31. „Діло“ в статті „Відень чи Київ“ пише, що постанови, прийняті Українською Національною Радою про майбутній державний і правовий лад, являються дуже неврівноваженими. Хоч резолюції Української Національної Ради липають за собою нове право відповідно моментів історичуватись правом самовизначення, однак цим не відкидається можливість прилучення української Галичини до України. Невигідне географічне становище, відкриті кордони, економічний безлад, виключно хліборобські звичности краю, відсутність промисловості не дають ніяких гарантій майбутнього самостійного розвитку галицько-української держави.

Перех галицькою Україною стоїть завдання або увійти в союз держав, утворених на території Австро-Угорщини, або ж бути предметом енциклопедії з боку поляків. Історичне мінусе навчили всіх галицьких українців, що в обох випадках їх національні вимоги не буде задоволено.

Єдиним способом порятунку для українських австро-угорських країв являється нове державне об'єднання з Україною. Той факт, що впровадження одного року існування України державності, культура й промисловість останньої з кожним днем міцнішає, що на території її знаходяться величезні природні багатства, говорить за те, що вільний розвиток східної Галичини можливий тільки у зв'язненні з Україною. Через це перед нами стоїть тільки одна мета: воювати силами й засобами прагнучи об'єднання всіх, досі розмежованих, українських земель в одну вільну, самостійну українську республіку. Німці залучаючи нашу людину та вважати на політичну неутрачність України з боку звичайних сусідів не можуть перешкодити здійсненню вищезазначеної мети.

Нерішучість Української Національної Ради добре зрозуміло наше селянство, й через це частіше резолюції селян вимагають негайного більш конкретного вияснення майбутнього Галичини. Всяке галицьке шкідливо відіб'ється на політичному настрої широких мас, тим більше в сучасний момент, коли продовольче питання стоїть особливо остро і може кинути їх в обійми колишнього ворога. Українська Національна Рада мусить негайно утворити ліквідаційне правительство чи комісію для австро-угорських районів з метою тимчасового прийняття управління і після цього передати його в руки єдиного українського правительства в Києві.

Визнання самостійності Литви.

ФРАНКФУРТ, 30. „Frankfurter Zeitung“ повідомляє, що Візьсон передав президентові литовській наці-

ональної ради у Вашингтоні грамоту, котрою Литва визнається незалежною державою. Разом з тим він висловлює увеневість, що всі литовські землі, вкупі зі східною Пруссією до самого Кенігсберга будуть з'єднані в єдину національну державу.

Вбивство Тісса.

БЕРЛІН, 31. Угорське кореспондентське бюро повідомляє, що колишнього угорського міністра президента графа Стефана Тісса, під час гуляння з своєю родичкою по Германієнштрассе вбили саджати, що стріляли з револьвера. Його радячку, видимо поранено.

Заявля ерцгерцога Йосифа.

БУДАПЕШТ, 28. Ерцгерцог Йосиф звернувся до людности з відозвою, в котрій заявляє, що імператор Карл доручив йому по згоді з народом переставити в життя самостійність і незалежність Угорщини. Ерцгерцог закликає всіх щирих патріотів зайняти особисті рахунки й віддати всі свої сили для збереження порядку в краю.

В Чехії.

ПРАГА, 29. Національний чеський комітет утворив комісію для віддання охороною краю.

Турецькі переговори з антантою.

ЦАРЬГОРОД, 30. Агентство Мілі повідомляє, що відсіля вийшли для участі в мирових переговорах з державами згоди, що вже почалася, морський міністр Реуф бей, товариш міністра закордонних справ Решад-Хікет-бей, начальник центрального штабу 8 армії Садулла бей. По прибутті на місце призначення в них вступили в переговори.

Становище угорських саксонців.

БУДАПЕШТ, 31. Центральний комітет саксонських саксонців ухвалив резолюцію, в котрій заявляє, що саксонський народ твердо й непохитно стоїть за свою угорську батьківщину і при новому порядку буде вимагати гарантій повної волі політичного й культурно-економічного розвитку.

Заява поневоєних націй.

ЛОНДОН, 28. Після трьохденних нарад представників середньоевропейських народів: чехо-словаків, поляків, шведських слов'ян, українців, румун, австрійських італійців, греків і сіоністів підписали заяву, в якій зобов'язуються віддати всі свої сили на допомогу союзним державам для боротьби зі спільним ворогом.

Цінна наукова знахідка.

БЕРН, 25. „Bund“ повідомляє, що під час перебування в одному монастирі в Швейцарії від мий історик граф Михайло Тшявєвич знайшов в монастирській бібліотеці старовинні географічні мапи, які мають зараз

вельме значіння: Атлас „Novus“ — з мапа 1716 року, атлас „Minor“ — з мапа 1735 р., котрі мають точні мапи України, Литви, Польщі й Фінляндії. Ці вільні суверенні держави. Манастирські мапи стверджують належність Холмщини й східної Галичини до України та історичний кордон між Литвою й Польщею. Про належність Білорусії до Литви, вихід до моря для Литви й Польщі, Україна й Литва були суверенними державами. Нанішня Росія була ще тільки великим князівством, тому що Європа не визнавала царського титулу Петра Великого.

Учот військових на Дону. РОСТОВ НАД ДОНОМ, 1. Управляючий військовим відділом наказав взяти на учот всіх без винятку літварів та фершалів в межах краю до 45 літнього віку, незалежно від їх підданства.

Добровольці й большев'їки.

РОСТОВ, 31. В армавірському районі добровольці вступаючи вздовж обох берегів Кубані, заняли Миколаївську й Махаліну. Большев'їки зростають контр-вступ поміж ріками Кубаню й Зеленчуком силами в десять тисяч кізанин та п'ять тисяч ліхотів. Контр-вступ відбувся з великими для большев'їків втратами. У створенні більшовицького району нового. Є невпевненість, що цими днями з закінченням перетасувань добровольців Ставропілля звільняться од большев'їків.

Нове акційне товариство.

РОСТОВ НАД ДОНОМ, 1. Утворилось акційне товариство для заснування на Дону цукрового заводу. Підприємці з'об'єднуються випускати з осені двадцять першого року мінімум півмільона пудів по року.

До рідного краю.

КАТЕРИНОДАР, 31. Цими днями при допомозі українського делегата Коваленко, що перебуває в Катеринодарі, повертає до батьківщини з Кубані дев'ять тисяч українців і поляків.

До сесії красової ради.

КАТЕРИНОДАР, 31. В красову комісію по скликанню ради надходять від статичних зборів прохання прискорити відкриття сесії ради. Як відомо, сесія ради була призначена спочатку на 10, а потім на 23 число листопада ст. ст., але з волі головно командуючого добровольцю армією генерала Денікіна скликання ради красовим урядом відложено, аж доки вся Кубань не буде звільнена від большев'їків. Красовий уряд також відчуває потребу скликання ради, бо наспіла ціла низка важливих питань.

Нота державам згоди.

КАТЕРИНОДАР, 31. Комітет членів загальноросійських установчих зборів звернувся з нотого до держав згоди, в якій інформує ті держави про свої цілі: зміцнення влади загальноросійських установчих зборів, відновлення єдиної Росії, утворення армії для боротьби з зовнішнім ворогом, вірність державам згоди й незв'язання берестейського договору. Автори ноти сподіваються на допомогу з боку держав згоди, але відкидають можливість компенсації за це територіальними уступками.

„Вольний Юг“.

СЕВАСТОПОЛЬ, 31. Після довгої перерви почав виходити „Вольний Юг“, орган правих есерів.

Українська гімназія.

ХАРЬКІВ, 1. Слобожанська учительська спілка відбудує в Харкові мішану українську гімназію для дорослих, у складі всіх класів, по програмі державних гімназій.

Митниці.

ХАРЬКІВ, 1. На станції Новоолександрівська залізниць одкрито митниці, поїзди, що їдуть у Крим і назад оглядаються. Грузи, адресовані у Крим пропусковуються вільно, грузи з Криму пропусковуються лише після плати митних податків.

Духовна академія.

ХАРЬКІВ, 1. Єпархіальна комісія вирішила оддати під духовну академію архієрейську дачу, будинок Покровського монастиря. У склад професорів запрошують професорів московської, казанської та київської духовних академій.

Ревізійні комісії.

ВІННИЦЯ, 31. Для боротьби з фальшивими кооперативами і спекуляцією губ. земство в порозумінню з губ. старостою організує особливі ревізійні комісії для кожного повіту.

Грабунок.

ОЛЕСА, 1. Пограбовано склад шкряп Трахманів і Гасова. Злочинці, озброєні рушницями, револьверами й гранатами, звязали власника Трахманів, сторежів, дворян і забрали річчю на сто тисяч і стільки ж готівкою.

Всякі звістки.

В Петрограді. Комісаріатом міського господарства вирішено збудувати 17 трамвайних під'їзних віток для підвозу харчування. Стара Басана вулиця переіменовується в вулицю Карла Маркса. Передбачається муніципалізація всіх ринків.

Ураїнци за кордоном. В Швейцарії утворилася українська національна рада, в склад якої входять представники України, Галичини і Буковини. Рада організує філії в Парижі, Римі і Америці. Свою діяльність рада ґрунтуватиме на програмі президента Вільсона і програми українського національного союзу в Києві.

На Московщині. З Москви повідомляють: гадають націоналізувати дрюжкові заводи, всю горілчану промисловість. Розробляється декрет про скасування свят, кожний сьомий день неділі лічаться днем відпочинку.

За кордоном.

Внутрішнє життя Германії.

Всю германську пресу за 27 жовтня цікавить два питання, а саме: 1) оставка Людендорфа і 2) питання з прийняттям рейхстагом у Берліні пропозиції партії більшості що до зміни основних законів.

Що торкається оставки Людендорфа, то "Фос. Цейт." пише, що германський народ, в мент його виходу, повинен помятати тільки те, що він повинен бути вдячним Людендорфу за його воєнні заслуги, за його обрання батьківщини. Правда, він користувався великим впливом в ділянці дипломатії і адміністрації й активно він був у певній мірі диктатором і тим впливом він занадто захопився.

"Берл. Таг." присвячує також Людендорфу велику статтю і зауважує, що він повинен був піти в оставку тому, що він не вважав можливим погодитися з парламентаризацією і демократизацією Германії. Він керував германським урядом; він усунув і Бетмана і Кюльмана і не хотів тепер покоритися демократичному уряду.

Що торкається другого, то рейхстаг на засіданні 20-го жовтня пристав на зміни основних законів, пропроновані партіями більшості. Тепер рейхсканцлер може оставитися на своєму посту так довго, як довго він користується довір'ям рейхстага. На рейхсканцлеру лежить відповідальність за діяльність цисаря політичного характеру. Призначення й увільнення офіцерів, починаючи з лейтенанта аж до фельдмаршала відбувається тільки за відповідальністю парламентського уряду; до нього належить теж оголошення війни.

Японці в Іркутську.

З Лондону повідомляють: Англійське військо в дорозі до Красноярська (на схід від Томська). Японське військо зайняло Іркутськ.

(З чужої преси).

Конгрес недержавних націй в Філадельфії. Під проводом відомого чеського політика і вченого Масарика одбувся на дні в Філадельфії конгрес недержавних націй. Конгрес прийняв такі постанови: 1) Конгрес недержавних народів стоїть на платформі принципу національного, признаючи повне право на самоозначення кожній національності в сфері політичного, економічного і державного життя народу. 2) Конгрес рішуче одкидає всякі спроби авторитаризму примусової націоналізації і домагається, аби мирна конференція визволила всі матеріальні і духові сили поневолених народів. 3) Конгрес стоїть за народній референдум, який у спірних місцях територій має визначити свою державну приналежність. 4) Національні меншості повинні одержати повну свободу і рівне право і повинні оставати під охороною міжнародного союзу. 5) Конгрес протестує рішучо проти примусової і насильного переселювання менших національностей з одної території в другу. 6) Конгрес визнає офіційну національну статистику, ведену дотеперішними урядами, не відповідну дійсності і користну тільки для денационалізації. Мирна конференція повинна встановити певні форми мирної національної статистики. 7) Конгрес висказується за середню європейську унію молодих недержавних народів.

Програм а'ляду.

1) Відкриття а'ляду. 2) Аграрна реформа на Вкраїні проф. А. В. Коєвського. 3) Міжнародна торговельна охорона економічних інтересів України—проф. О. О. Екхельман. 4) Торговельні договори Української Держави—С. С. Остапенко. 5) Проект першого всеукраїнського ромислового і с.-г. перепису—проф. К. П. Воблий. 6) Реформа навчання економічних наук в вищій школі—проф. П. Л. Козанько. 7) Організація статистичної офіції на Україні—І. І. Шмаєв. 8) Утворення спілки економістів і статистиків в Україні.

Пітература, наука

"Наше Село"—вийшло ч. 22. Зміст: Селанин: Про справи миру. Чергова робота Правління Співживного Товариства—Ю. Юрась. Грабівники—В. Тресубов. Пасішництво.—Ю. Донський. За тиждень. Дописи. Новини. "Полтавський Кооператор"—вийшло ч. 1. Зміст: Від редакції—Микола Васильович Левитський—Правобережжя: Внутрішнє й міжнародне становище Вкраїни.—П. Височанський: українські кооперативні центри. З кооперативного життя на Україні. На Полтавщині. З життя Полтавської Спілки Співживч. Товариств.—Культура й освіта. Кооператор за кордоном. Обмін думками. Запитання й відповідь. Провні книжки. Баланс. Оновістки.

Альфонс Додє.—Листи з моєю мліна. Переклад К. Раєвської та І. Дем'яненка. Критичн. нарис. В-во "Грунт". Ун. 6. ч. 13. Стор. 95, 320. Ціна 1 карб. 20 коп.

Народні хинські оповідання. Переклад Я. Стародубов. В во "Грунт". Ун. 6. ч. 14. Сторінок 46, 320. Ціна 60 коп.

Повідомлення.

Учительське бюро праці просить всіх осіб, котрі подавали прохання та заяви до бюро, повідомити хто з них уже має посаду й не потребує послуг бюро. В відповідувати відповідати праці. Кого із них ще рахувати кандидатом на ту або іншу посаду, а кого вже не треба?

Прохання повідомити нас про те обов'язково та негайно, (со при відсутності таких відомостей викидають непорозуміння про призначення на посаду. Адреса: В.Володимирська вул. № 6, другий поверх.

Рада спілки інженерів українців цим сповіщає, що спілка не бере участі у всеукраїнському а'ляді інженерів (російському) 2-4 листопада н.р., котрий організував "Київській областній союз інженерів" і пропонує всім інженерам, котрі співчувають українській національній ідеї не брати участі в цьому а'ляді.

Заступник голови інженер Олійниченко. Секретар інженер І. Гурандо.

Голова комітету київського відділу українського Червоного Хреста просить членів кту врятувати на чергову нараду, котра призначена на суботу 2 листопада о 6 з пол. год. вечера в пом. українського клубу (Пушкінська, 1).

Український клуб у Києві (Пушкінська 1). В суботу 2-го листопада н.р. чергова вечірка. Тоді члени мають мати при собі членські картки. Гості входять по писаній рекомендації члена клубу з зазначенням № його членського жетона на вечірню членів та гості входять у відповідні вечірні убрани. Початок о 9 год. вечера. Запис в конторі клубу.

Всеукраїнський а'ляд економістів. Організаційна комісія по експлікації першого всеукраїнського а'ляду економістів і статистиків доводить до відома громадянства, що а'ляд економістів і статистиків респонсе свою працю 3-го листопаду, о 12-й годині дня, в помешканні комерційного інституту, по Вібіковському бульвару 22.

Квитки на право входу, а також і всі справи що до а'ляду можна одержувати в помешканні т-ва, В.Васильківська, 25, п. 13, від 11 до 2-ої дня і від 6-7 год. вечера.

В день відкриття квитки можна одержувати в комерційному інституті з 10 год. ранку.

Програм а'ляду: 1) Відкриття а'ляду. 2) Аграрна реформа на Вкраїні проф. А. В. Коєвського. 3) Міжнародна торговельна охорона економічних інтересів України—проф. О. О. Екхельман. 4) Торговельні договори Української Держави—С. С. Остапенко. 5) Проект першого всеукраїнського ромислового і с.-г. перепису—проф. К. П. Воблий. 6) Реформа навчання економічних наук в вищій школі—проф. П. Л. Козанько. 7) Організація статистичної офіції на Україні—І. І. Шмаєв. 8) Утворення спілки економістів і статистиків в Україні.

Президія укр. т-ва ветеринарних лікарів сповіщає, що загальні збори відбуються 3 листопаду, свого року, о 11 годній рано, в помешканні ветеринарного відділу при міністерстві земельних справ, Володимирська вулиця.

Порядок денний: 1) Заява президія т-ва про одставку і вибори нової президії. 2) Затвердження статуту термінологічної комісії і вибір членів її. 3) Вступ т-ва до Національного Союзу і вибори представника до нього. 4) Доклад комісії в справі Рубаківського, Рубановича та Плескаєвича. 5) Інформація про заснування державного ветеринарного інституту. 6) Віжучі справи.

Окремих повідомлень розсилатися не буде. Просить прбути всіх з огляду на важливі питання.

Спілка інженерів українців. Важаччи об'єднати технічних діячів українців для спільної роботи, група інженерів ішла заснувати спілку інженерів українців.

Ще в березні місяці було складено статут цієї спілки і надіслано в київський окружний суд на реєстрацію, а також обрано тимчасову раду спілки, в склад котрої ввійшли інженери: Савочит, Сидоренко, Педес, Дерев'янецько, Филіпчук, Олійниченко, Гурандо та Гривніч.

16-го жовтня н.р. спілка зареєстрована. 25-го жовтня ц.р. на засіданні тимчасової ради спілки було обрано тимчасову управу.

Головою обрано інженера Савочита, заступником голови інженера Олійниченка, секретарем інженера Гурандо та скарбником інженера Гривнева.

Спілка має на меті: поширення технічного знання серед населення шляхом підтримання існуючих та заснування нових шкіл, курсів, майстерень та ріжких підприємств, ознайомлення з технічними роботами уряду та допомога державі у всіх галузях технічних дослідів.

Дійсним членом спілки може бути кожен українець, незалежно від полу, що одержав вищу технічну освіту; крім того дієвими членами можуть бути особи, що не одержали вищої технічної освіти, але відомі своєю практичною та науковою працею.

Що торкається роботи спілки, то кожному дуже відомо, що в цьому напрямку нема і не буде браку, а навпаки бракує свідомих людей, котрі мають провадити роботу.

Робота цієї спілки буде провадитися в дуже важких обставинах: з одного боку перешкодою буде вороже відношення промислових кол, котрі взагалі дуже неприхильно ставляться до всього українського, з другого боку також будуть перешкоджати ті "фаховці", котрі цілими хмарами поосунули на Україну з совдеції.

Рахуючись з цим, спілка інженерів українців звільняє всіх технічних діячів негайно залучатися в члени спілки і ставати до праці на користь рідного народу.

Заяви про бажання вступити в члени, підтримані двома членами спілки, приймаються в департаменті водних шляхів (Фундуківська 10) інженерами: Олійниченком, Гурандо та Гривнічим.

Уввара спілки продає всі українські часописи передрукувати до замітку. Заступник голови інженер Олійниченко. Секретар інженер І. Гурандо.

До а'ляду "Пресві". Порядок а'ляду т-ва "Пресвіта" на Україні. Департамент позашкільної освіти, скликаючи 2-ий всеукраїнський а'ляд т-ва "Пресвіта" 3-4 листопада, зазначає такий порядок а'ляду: 3-го листопада від 11-ої по 3-тє годину в українському клубі (Пушкінська 1): 1) відкриття; 2) вибори президіума а'ляду; 3) доклади:

С. Ф. Русова—Культурно-просвітня діяльність т-ва "Пресвіта" й їх організація. Мих. Ярмоленко.—Матеріальне і правне становище т-ва "Пресвіта".

Вечором від 6 до 9 години в помешканні мініст. нар. освіти (Терещківська 2, другий поверх). Л. М. Стариченко.—Черняхівська. Організація театрів на селах. Кінематограф. Мандрівний народний університет.—З. ступеню.

4-го листопада від 11 до 3 год. (український клуб). 1) Справоздання центрального бюро т-ва "Пресвіта". 2) Організація т-ва "Пресвіта" на Україні.—М. С. Шугаский. Справоздання т-ва і спілок т-ва "Пресвіта".

Вечором з 6 годин. Затверження постанов. Просимо членів ради спілки батьківських комітетів при українських вищих початкових школах м. Києва обов'язково прбути на засіданні у велику 3 листопада по н.ст. о 8-й годині дня в пом. на Гривнський вул. № 6, 3-й поверх, школа № 87.

Просимо також прислати по 1 представнику од педагогічних рад шкіл. Ті школи, які ще не прислали своїх представників в спілку батьківських комітетів, мають тепер надіслати. Волюва ради спілки комітетів.

Установчі збори комісії будівельної кооперативної. Сьогодні 2 листопада о 7 г. вечера відбуються в помешк. центрального кооперативного комітету (В.Васильківська 14) установчі збори комісії будівельної кооперативної в ініціативу товариства "Оселя".

Порядок денний: 1) Доклад члена т-ва "Оселя" С. М. Драгоманова на тему "Сучасний стан будівельної кооперативної за кордоном і найближчі завдання української будівельної кооперативної взагалі й т-ва "Оселя" зокрема. 2) Віжучі справи. Члени комісії, яким розіслали повістки, прохаємо необхідно прбути.

На увагу середньшкільників. У неділю 3 листопада о 2 год. відбується засідання організаційно-інформ.-підвійної секції к. с. ю. с. Прохачть прбути представників од усіх гімназій (Пушк. 1) о 4 год.—засідання ради к. с. ю. с.

Український народний університет незалежно має відкритися, на якому будуть популярний та академічний відділи Академічний відділ поділяється на гуманітарний, природничо-математичний, кооперативний та технічний.

Важаччи: прохачть подавати заяви до правління цього університету (Терещківська 2). В заявах зазначати обов'язково—вік, освіту і на якому відділі бажає вчитися.

Лейоніна комісія київського т-ва "Пресвіта" просить всіх бажаччих взяти участь у лекційній комісії, представників від культурно-просвітних організацій і околпц, а також і тих, що дали, або хотять ще дати згоду читати лекції в м. Києві і його околицях, прбути на спільну нараду, яка відбується 6 листопада в помешканні "Пресвіти", по Пушкінській 1, о 6 год. вечера.

Редактор Андрій Ніковський.

Оновістки.

Д-р. Коломійцев літ. офіційно Сергія Коломійцева. (606-914) 1 тшпер. Гоголівська. 2а. Пр. 11-115-7. —1256-20

Шукаю посаду касира або прикащика в свигарню. Листоги. В. Кудрявська № 35 п. 3. А. М. 2-01146-3

ЗАДАЧНИК до початкового курсу арифметики (кітачучи дробами) П. Васараба вийшов з друку ціна 3 р. 50 коп. Склад видання Київ Хрещатик ч. 50. Книгарня Т-ва "Друкар". 2-1321-1

В союзі кооперативів таращів повіту є вільні 2 посади ревізорів-консультатів споживчої кооперативної за платню 450 карб. на місяць. Попадає і суковий а счет союзу. Вимагається теретичний і практичний стаж. Адрес Тараща на Київщині. 3-01143-2

Надзвичайні загальні збори пайщиків Всеукраїнського Учительського Видавничого Т-во "ВСЕУВИТО" відбуються в неділю 3-го листопада о 12-й годині дня в помешканні Центрального Кооперативного Комітету (Вел.-Васильківська вул., № 14).

На порядок денний вносяться такі питання: 1) справоздання Правління про діяльність Т-ва, 2) план діяльності Т-ва на наступний рік, 3) ствердження обрахунку Т-ва, 4) обрання членів Правління, Ради та Ревізійної Комісії, 5) приєднання до Савозауку і 6) віжучі справи.

Колпб у призначений день загальні збори не відбулись, через відсутність членів, то, на підставі § 33 Статуту Т-ва, о 12-й годині 4-го листопада в т-м же помешканні відбудуться другі загальні збори, які будуть вважатися дійсними при вській кількості членів Т-ва.

Видавничі Спілка "КНИГОЗВІРНЯ".

Реданція й Контора Бесарабна 2 телеф. 24-01. Книгарня, Хрещатик 28. Книгарня і Книрна Комора Хрещатик 28. ПАСАН, Ірванія 28.

Венора й Книгарня має великий вибір ріжких книжок та підручників. Де відома губерніяльких, повітових народних управ, учительських спілок "Пресві", кооперативних установ, видавничих т-ва, Шкільних Педагогічних Рад й іншого свідомого українського громадянства.

Важаччи на с'якутний стан наірного ринку й великі клопоти, яких прихот діється вважати можна, набуваччи тих, чи наших книжок чи підручників, видавничі Спілка "КНИГОЗВІРНЯ", перекладаючи одлу тільки культурно-просвітних мету ішла на зустріч всім одержавшим заліску й абонентам.

Абонент Спілки не тільки урільняється від ріжких турбот і клопотів по закупування потрібних йому книжок, а ще й має такі права і привілеї: 1) Замовлення його виконуються по-за чергою і без завадяти, при чому йому як абоненту, дається по найвища книжка.

2) Замовляючи книжки власного видання Спілки, абонент, одержуючи книжку за пересилку й не платити, посягає пересилку книжок власного видання своїм абонентам Спілки приймає на свій кошт. 3) Замовляючи книжки чужого видання, тоб-то які не було книжки і надсилаючи при замовленні всі гроші, на верстоті й, наперед, абонент, одержуючи книжку, за пересилку й не платити, посягає в таких випадках своїм абонентам Спілки пересилку книжки за свій кошт.

4) Купуючи книжки, в коморах і книгарнях Спілки, абонент користується знижкою не менш як 10% на книжках чужого видання і не менш як 30% на книжках власного видання, навіть тоді, коли набуває одну книжку вартістю менш 1 карб. 5) Набуває виключне право на книжки, які мають в продажу в обмеженій кількості, посягає такі книжки будуть продаватися і висилатися тільки абонентам.

6) Замовляючи або купуючи улаштовані Спілкою книгозбірні, абонентові крім знижки для його книжки, надається право виплачувати гроші на протязі цілого року, при чому при замовленні, чи купівлі книгозбірні зноситься тільки повозвики верстоті й, а решта виплачується в призначений строк. 7) Одержувати книжки до читання в книгозбірнях Спілки за половину плати яка встановлена для сторонніх.

8) Все жодної доплата до передплатної ціни передплатувати через посередництво Спілки всі українські часописи, які виходять на Україні і по-за її межами про чому Спілка тарачує справу висилку й. 9) Дурно одержувати від Спілки повідомлення, про всі нові книжки, які виходять а світ.

10) Дурно одержувати відповіді на всі запитання, що до книгарського діла. Абонентом Спілки може бути кожна особа чи інституція. Ціна абонеента 100 карбованців, які зноситься на одні з біжучих рахунків Спілки, або надсилається до контори Спілки. Негайно по одержавні грошей, контора Спілки висилає абонентові абонеентного квитка, на якому зазначені всі обов'язання Спілки перед абонентом. Абонент Спілки нічим не почуває себе зв'язаним і в який час може одмовитися од послуг Спілки, при чому гроші (100 карб. жодні повертаються.

Задісуючись в число абонентів, абонент повинен надіслати до контори Спілки такі відомости: а) ім'я, по батькові й прізвище (чи назву інституції), б) снес службово чи соціальне становище, в) точну свою адресу (вулицю, г) адресу телеграфу і найближчу станцію залізничну.

Замовлюючи книжки, абонент повинен дослідитися на № абонеентного квитка, а вставляючи книгозбірні, крім того ще й зазначити: протязом скілького місяця він хоче виплачувати вартість й, а купуючи книжки в коморах і книгарнях Спілки, чи одержуючи їх до читання в книгозбірнях Спілки пред'являти його.

3 л о ш а в е ж по удовогажованню Видавничої Спілки "КНИГОЗВІРНЯ": Директор-розпорядник Я. САМОНЕНКО. Секретар Н. БАГАТІВНА.

НАЙДОРОЖЧЕ ПЛАЧУ ЗА БРИЛІАНТИ, ПЕРЛИ І ДЮРОГОЦІННЕ КАМІННЯ А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ Проти пошти Хрещатик № 28. Телефон 3-86. Купую ріжні найстаріші річі. Плачу ажаторські ціни. 1-1199 6

Т-во "ЧАС" у Києві Володимирська, 42, телеф. 25-77. Уже приймаються замовлення на стінні календарі в двох фарбах на р. 1919 які вийдуть з друку коло 15 листопаду. Опона ціна за блок буде коло 5 карб., за спину 1 карб.—При замовленнях треба надіслати завадок по 3 карб. на примірник. 3-1308-2

ПІДРУЧНИКИ для початкових шкіль Антонович.—Закон Воєний (з малюнк.) вступні бесіди, Старий і Новий Завіт (молитви)—ціна 1 карб. 25 к. Басар б.—Задачник до початкового курсу арифметики ч. 1 (зазичується дробами) з рисунками—ціна 3 карб. 50 коп. С. Русова.—Початкова географія з ілюстраціями—ціна 4 карб. Голосевич.—Практичний словничок—ціна 1 карб. 50 коп. Гайбю.—Вайки—ціна 1 карб. 75 к. Замовляти в книгарні Т-ва "Друкар", Київ Хрещатик 50. При замовленні завадок—половина вартості замовлених книжок. 2-1305-2

Надзвичайні загальні збори пайщиків Всеукраїнського Учительського Видавничого Т-во "ВСЕУВИТО" відбуються в неділю 3-го листопада о 12-й годині дня в помешканні Центрального Кооперативного Комітету (Вел.-Васильківська вул., № 14). На порядок денний вносяться такі питання: 1) справоздання Правління про діяльність Т-ва, 2) план діяльності Т-ва на наступний рік, 3) ствердження обрахунку Т-ва, 4) обрання членів Правління, Ради та Ревізійної Комісії, 5) приєднання до Савозауку і 6) віжучі справи. Колиб у призначений день загальні збори не відбулись, через відсутність членів, то, на підставі § 33 Статуту Т-ва, о 12-й годині 4-го листопада в т-м же помешканні відбудуться другі загальні збори, які будуть вважатися дійсними при вській кількості членів Т-ва. 2-01157-1

Видавничі Спілка "КНИГОЗВІРНЯ". Реданція й Контора Бесарабна 2 телеф. 24-01. Книгарня, Хрещатик 28. Книгарня і Книрна Комора Хрещатик 28. ПАСАН, Ірванія 28. Венора й Книгарня має великий вибір ріжких книжок та підручників. Де відома губерніяльких, повітових народних управ, учительських спілок "Пресві", кооперативних установ, видавничих т-ва, Шкільних Педагогічних Рад й іншого свідомого українського громадянства. Важаччи на с'якутний стан наірного ринку й великі клопоти, яких прихот діється вважати можна, набуваччи тих, чи наших книжок чи підручників, видавничі Спілка "КНИГОЗВІРНЯ", перекладаючи одлу тільки культурно-просвітних мету ішла на зустріч всім одержавшим заліску й абонентам. Абонент Спілки не тільки урільняється від ріжких турбот і клопотів по закупування потрібних йому книжок, а ще й має такі права і привілеї: 1) Замовлення його виконуються по-за чергою і без завадяти, при чому йому як абоненту, дається по найвища книжка. 2) Замовляючи книжки власного видання Спілки, абонент, одержуючи книжку за пересилку й не платити, посягає пересилку книжок власного видання своїм абонентам Спілки приймає на свій кошт. 3) Замовляючи книжки чужого видання, тоб-то які не було книжки і надсилаючи при замовленні всі гроші, на верстоті й, наперед, абонент, одержуючи книжку, за пересилку й не платити, посягає в таких випадках своїм абонентам Спілки пересилку книжки за свій кошт. 4) Купуючи книжки, в коморах і книгарнях Спілки, абонент користується знижкою не менш як 10% на книжках чужого видання і не менш як 30% на книжках власного видання, навіть тоді, коли набуває одну книжку вартістю менш 1 карб. 5) Набуває виключне право на книжки, які мають в продажу в обмеженій кількості, посягає такі книжки будуть продаватися і висилатися тільки абонентам. 6) Замовляючи або купуючи улаштовані Спілкою книгозбірні, абонентові крім знижки для його книжки, надається право виплачувати гроші на протязі цілого року, при чому при замовленні, чи купівлі книгозбірні зноситься тільки повозвики верстоті й, а решта виплачується в призначений строк. 7) Одержувати книжки до читання в книгозбірнях Спілки за половину плати яка встановлена для сторонніх. 8) Все жодної доплата до передплатної ціни передплатувати через посередництво Спілки всі українські часописи, які виходять на Україні і по-за її межами про чому Спілка тарачує справу висилку й. 9) Дурно одержувати від Спілки повідомлення, про всі нові книжки, які виходять а світ. 10) Дурно одержувати відповіді на всі запитання, що до книгарського діла. Абонентом Спілки може бути кожна особа чи інституція. Ціна абонеента 100 карбованців, які зноситься на одні з біжучих рахунків Спілки, або надсилається до контори Спілки. Негайно по одержавні грошей, контора Спілки висилає абонентові абонеентного квитка, на якому зазначені всі обов'язання Спілки перед абонентом. Абонент Спілки нічим не почуває себе зв'язаним і в який час може одмовитися од послуг Спілки, при чому гроші (100 карб. жодні повертаються. Задісуючись в число абонентів, абонент повинен надіслати до контори Спілки такі відомости: а) ім'я, по батькові й прізвище (чи назву інституції), б) снес службово чи соціальне становище, в) точну свою адресу (вулицю, г) адресу телеграфу і найближчу станцію залізничну. Замовлюючи книжки, абонент повинен дослідитися на № абонеентного квитка, а вставляючи книгозбірні, крім того ще й зазначити: протязом скілького місяця він хоче виплачувати вартість й, а купуючи книжки в коморах і книгарнях Спілки, чи одержуючи їх до читання в книгозбірнях Спілки пред'являти його. 3 л о ш а в е ж по удовогажованню Видавничої Спілки "КНИГОЗВІРНЯ": Директор-розпорядник Я. САМОНЕНКО. Секретар Н. БАГАТІВНА. Друк акц. т-ва "Петро Барський у Києві Хрещатик № 40"